

तथाशांतनवोभीष्मो न्यस्तशस्त्रो निरायुधः ॥ शिखंडिनं पुरस्कृत्य हतो गांडीवधन्वना ॥ २१ ॥ भूरिश्रवामहेष्वासस्तथाप्रायगतोरणे ॥ क्रोशतां भूमिपालानां युधानेन पातितः ॥ २२ ॥ दुर्योधनश्च भीमेन समेत्य गदयारणे ॥ पश्यतां भूमिपालानां मधर्मेण निपातितः ॥ २३ ॥ एकाकी बहुभिस्तत्र परिवार्य महारथैः ॥ अधर्मेण न रव्याघ्रो भीमसेनेन पातितः ॥ २४ ॥ विलापो भग्नसक्थस्य यो मेराज्ञः परिश्रुतः ॥ वार्त्तिकाणां कथयतां समे मर्माणि कृतं तति ॥ २५ ॥ एवं चार्धमिकाः पापाः पांचालाभिन्नसेतवः ॥ तानेवं भिन्नमर्यादां किं भवान्न विगर्हति ॥ २६ ॥ पितृहंत न हं हत्वा पांचालान्निशि सौमिके ॥ कामं कीदृशं तं गोवाजन्मप्राप्य भवामिवै ॥ २७ ॥ त्वरेचाहमनेनाघयदिदं मे चिकीर्षितं ॥ तस्य मे त्वरमाणस्य कुतो निद्रा कुतः सुखं ॥ २८ ॥ न स जातः पुनौ ह्येकैकश्चिन्नसंभविष्यति ॥ यो मे व्यावर्त्तयेदं तां वधे तेषां कृतां मतिं ॥ २९ ॥ संजय उवाच ॥ एवमुक्त्वा महाराजद्रोणपुत्रः प्रतापवान् ॥ एकं त्रियोजयित्वा श्रान्नायादभिमुखः परान् ॥ ३० ॥ तमब्रूतां महांमानौ भोजशारद्वतावुभौ ॥ किमर्थं स्यंदनो युक्तः किंच कार्यं चिकीर्षितं ॥ ३१ ॥ एकसार्थं प्रयातौ स्वस्वया सह न र्षभ ॥ समदुःखसुखौ चापि नावांशं कितुमर्हसि ॥ ३२ ॥ अश्वत्थामा तु संक्रुद्धः पितुर्वधमनुस्मरन् ॥ ताभ्यां तथ्यं तथा च स्वयौ यदस्यात्मचिकीर्षितं ॥ ३३ ॥ हत्वा शतसहस्राणि योधानां निशितैः शरैः ॥ न्यस्तशस्त्रो मम पिता धृष्टद्युम्नेन पातितः ॥ ३४ ॥ तंतैव ह निष्यामि न्यस्तधर्माणमघवै ॥ पुत्रं पांचालराजस्य पापं पापेन कर्मणा ॥ ३५ ॥ कथंच निहतः पापः पांचाल्यः पशुवन्मया ॥ शस्त्रेण विजितौ ह्येकान्नाम्रुयादिति मे मतिः ॥ ३६ ॥ क्षिप्रं सन्नद्धकवचौ सखद्वावात्तकामुकौ ॥ मामास्थाय प्रतीक्षेतारथवयौ परंतपौ ॥ ३७ ॥ इत्युक्त्वा रथमास्थाय प्रायादभिमुखः परान् ॥ तमन्वगाल्क्षपो राजन कृतवर्मा च सात्वतः ॥ ३८ ॥ ते प्रयाता व्यरोचंत परानभिमुखास्त्रयः ॥ हूयमाना यथा यज्ञे स मिद्धाहव्यवाहनाः ॥ ३९ ॥ ययुश्च शिबिरं तेषां संप्रसुप्तजनं विभो ॥ द्वारदेशं तु संप्राप्य द्रौणिस्तस्थौ महारथः ॥ ४० ॥ इति श्रीमहाभारते सौमिके पर्वणि द्रौणिगमने पंचमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ ॥ ४१ ॥ ॥ ४२ ॥ ॥ ४३ ॥ ॥ ४४ ॥ ॥ ४५ ॥ ॥ ४६ ॥ ॥ ४७ ॥ ॥ ४८ ॥ ॥ ४९ ॥ ॥ ५० ॥ ॥ इति सौमिके पर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे पंचमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ ॥ ४१ ॥ ॥ ४२ ॥ ॥ ४३ ॥ ॥ ४४ ॥ ॥ ४५ ॥ ॥ ४६ ॥ ॥ ४७ ॥ ॥ ४८ ॥ ॥ ४९ ॥ ॥ ५० ॥ ॥ द्वारदेशे इति ॥ १ ॥ २ ॥